

Opetussuunnitelman luku 6 koulukohtaiset täsmennykset

Koulun nimi: Jätkäsaaren peruskoulu

6.1. Arvioinnin tehtävät perusopetuksessa

Arviointikuluttuuri Helsingin kaupungin peruskouluissa

Koulu voi täsmentää yhdessä sovittuja käytänteitä koulun opetussuunnitelmaan

Arvioinnin periaatteet käydään läpi vuosittain koulun henkilökunnan, huoltajien ja oppilaiden kanssa. Siten arvioinnin tavat, päämäärät ja välineet ovat kaikille tuttuja. Arvioinnin prosessiin kuuluu yhteinen pohdinta oppilaiden kanssa. Heidän tulee ymmärtää ja hahmottaa arvioinnin prosessi ja myös itsearviointin ja vertaispalautteen rooli arvioinnissa. Arviointia tapahtuu kasvokkain välittömänä palautteena ja sovittuina oppimiskeskusteluina sekä digitaalisten välineiden ja oppimisen alustojen välityksellä.

Opettajat käsittelevät yhdessä arvioinnin ajankohtaisia teemoja ja pulmakohtia sekä kehittävät arvioinnin tapoja ja esimerkiksi sähköisen portfolion käyttöä. Ilmiöjaksojen taitekohdissa arvioidaan edellistä jaksoa ja luodaan tavoitteita seuraavan jakson oppimiselle. Oppilaiden kanssa käydään tavoitteisiin ja arviointiin liittyvää keskustelua ja käytetään arvioinnin alustoja ja lomakkeita. Opettajien työssä arvioinnin kehittäminen ja yhtenäisyys liittyvät jaksojen arviointiin ja suunnitteluun.

Arvioinnin 10-kokonaisuuden muodostavat:

1. Tavoitteen asettelu lukukausien alussa omalle oppimiselle
2. Tavoitteen asettelu ilmiöjakson alussa sen jakson oppimiselle
3. Itsearviointi ilmiöjakson aikana tavoitteiden toteutumiseen peilaten
4. Vertaisarviointi ilmiöjakson aikana ryhmissä ja työpareina
5. Oppimiskeskustelu huoltajan, opettajan ja oppilaan välillä erillisen lomakkeen pohjalta
6. Numeerinen välitodistus 6.-9. luokilla
7. Opettajan välitön palaute ja ohjaavat keskustelut
8. Portfolio, joka muodostuu ilmiöjaksojen ympärille ja sisältää oppiainekohtaista sisältöä
9. Lukuvuosiarviointi, joka on sanallinen luokilla 1.-3. ja numeerinen luokilla 4.-9.
10. Käyttäytymisen arviointi lukuvuosiarviointin yhteydessä

6.2. Arvioinnin yleiset periaatteet

Yhteistyö huoltajien kanssa

Koulu tarkentaa oppilaan oppimisen ja osaamisen arvioinnissa huoltajien kanssa tehtävän yhteistyön muodot ja tavat sekä tiedottamisen ajankohdat

Monipuolinen arviointi toteutuu viidessä ilmiöjaksossa, joihin kouluvuosi jakaantuu. Jokaisen jakson tavoitteet käydään ilmiöjakson alussa ja niitä arvioidaan jakson aikana ja sen päätyttyä. Arvioinnin alustana voidaan käyttää sähköistä portfolioa. Kunkin yksittäisen oppiaineen tavoitteisiin perehdytään yhdessä ja niihin peilaten annetaan oppilaalle jatkuvaa palautetta. Arvioinnin kokonaisuuden muodostaa myös kukin yksittäinen oppiaine, jonka osaamisen kehittymistä arvioidaan tavoitteisiin peilaten. Laaja-alaisia taitoja ja oppilaan työskentelytaitoja arvioidaan kohdennetusti liittyen sekä yhteisiin että yksilöllisiin tavoitteisiin. Tavoitteet pilkotaan oppilaan ikätasolle sopiviksi ja mahdollisiksi saavuttaa. Oppilaiden erityiset tarpeet ja kielitaito huomioidaan jo tavoitteiden asettelussa ja arvioinnissa.

Itsearviointilla on selkeät käytänteet ja myös itsearviointi pohjaa yhdessä asetettuihin ja henkilökohtaisiin tavoitteisiin. Itsearviointin taidot karttavat vähitellen ja niitä toteutetaan ikätasoisesti.

Jätkäsaaren peruskoulussa huolehditaan arvioinnin monipuolisuudesta ja ymmärrettävyydestä käymällä arvioinnin kokonaisuus läpi huoltajien kanssa lukukausien alussa ja oppilaiden kanssa lukuvuoden aikana. Toimintasuunnitelmassa määritellään ne kodin ja koulun väliset tilaisuudet, esimerkiksi pedagogiset kahvilat ja vanhempainillat, joissa arvioinnin teemaa käsitellään. Huoltajille kerrotaan tavoitteista ja arvioinnista mm. Wilman välityksellä.

6.2.2.

Jokaiselle oppilaalle pyritään tekemään suunnitelma, jolla opinnot on mahdollista suorittaa hyväksytysti. Mikäli joudutaan pohtimaan ehtojen suorittamista tai luokalle jäämistä, edeltää sitä kiinteä yhteistyö huoltajien ja oppilaan kanssa. Mikäli oppilaalla on riski saada hylätty arvosana, käydään huoltajan ja oppilaan kanssa viimeistään neljännen jakson lopussa eli hyvissä ajoin ennen lukuvuoden arviointia.

6.5 Käyttäytymisen arviointi

käyttäytymisen tavoitteet laaditaan koulukohtaisesti

Jätkäsaaren peruskoulussa tehdään lukuvuosittain Hyvän jätkän sopimus. Se sisältää yhteiset käyttäytymisen, yhdessäolon ja työskentelyn raamit ja tavoitteet. Arviointi pohjautuu näihin käyttäytymisen periaatteisiin. Ne käydään kouluyhteisössä läpi lukukausien taitteissa ja niihin paneudutaan erityisesti ensimmäisessä ilmiöjaksossa "turvallinen maailma".

Jätkäsaaren peruskoulussa jokaisella oppilaalla on oikeus:

- hyvään oppimiseen
- työrauhaan ja turvalliseen oloon
- tulla kuulluksi, kertoa mielipiteensä ja osallistua
- turvallisiin koulumatkoihin
- käyttää tiloja ja välineitä sopimusten mukaan.

Jätkäsaaren peruskoulussa jokaisella oppilaalla on velvollisuus:

- osallistua opiskeluun yrittäen parhaansa
- antaa muille työrauha
- käyttäytyä hyvin
- olla aiheuttamatta turvattomuutta muille
- käyttää tiloja ja välineitä vastuullisesti.

Jätkäsaaren peruskoulun käyttäytymisen yleiset tavoitteet ja arviointikäytänteet:

Käyttäytymisessä tavoite on, että oppilas

- suhtautuu kunnioittavasti toisiin ihmisiin ja heidän ajatuksiinsa ja tuotoksiinsa
- kunnioittaa fyysistä koskemattomuutta
- kuuntelee muita ja uskaltaa sanoa oman mielipiteensä rakentavasti
- on avulias ja osoittaa aktiivista asennetta ympäristöön
- kunnioittaa erilaisuutta
- ei missään tilanteessa osoita syrjintää tai rasismia.

Joustavissa oppimisympäristöissä yhteistoiminnallisesti toimittaessa hyvän käyttäytymisen taidot ovat toiminnan edellytys. Oppilas saa välitöntä palautetta kaikilta koulun aikuisilta. Huonoon käytökseen puututaan ja oppilaan kanssa käydään kasvatuskeskusteluja ja sovitaan mahdollisista seuraamuksista. Wilma on ensisijainen tiedottamisen väline huoltajien kanssa. Poikkeuksen tähän tekee oppilaan käyttäytyminen sääntöjen vastaisesti, jolloin ensisijainen viestintäväline on puhelu tai tapaaminen. Käyttäytymisen arviointi tapahtuu lukuvuositodistuksen liitteenä luokilla 1-3 ja numeerisena arviona lukuvuositodistuksessa luokilla 4-9.

6.6.2 Eteneminen oman opinto-ohjelman mukaan

Opetuksen järjestäjän tarkennus opinnoissa etenemiseen perusopetuksen aikana

Koulu tarkentaa tarvittaessa vuosiluokalta siirtymiseen ja erilliseen näyttöön liittyviä käytänteitä

6.8.5 Valinnaisten aineiden arviointi päättöarvioinnissa

Koulu tarkentaa tarvittaessa korottamisen periaatteita.

4.-7. lk

Oppilaat valitsevat 4.-7. luokilla vuodeksi kerrallaan yhden valinnaisineen: musiikin, kuvataiteen, käsityön tai liikunnan. Valinnaisia aineita opiskellaan kaksi tuntia viikossa. Näistä valinnaisista ei anneta erillistä arvosanaa, vaan ne arvioidaan osana kyseistä oppiainetta.

Oppilas voi lisäksi valita 3. luokalta alkavaksi vapaaehtoisen B1-kielen, ranskan tai espanjan. B1-kieli arvioidaan kuten muutkin oppiaineet (neljänneltä luokalta alkaen numeroin).

8.-9. lk

Oppilaat valitsevat 8.-9. luokan kestäväksi pitkäksi valinnaisaineeksi B2- kielen (ranska tai espanja), käsityön, kotitalouden tai liikunnan. *Valinnaiset aineet arvioidaan numeroin.*

Valinnaisen B2-kielen, käsityön, kotitalouden ja liikunnan valinnaisaineesta saadaan erillinen arvosana.

8.-9. luokilla on lisäksi keskimäärin yhden tunnin viikossa kestävä monialainen valinnaisainetunti. Monialaisen valinnaisineen sisällöt suunnitellaan yhdessä oppilaiden kanssa. Monialainen valinnaisaine ei vaikuta muiden oppiaineiden päättöarvosanaan.

6.11.1 Sanalliset arviot ja numeroarvosanat todistuksissa

Sanallisen arvioinnin ja numeroarvosanan antaminen eri oppiaineissa ja käyttäytymisen arvioinnissa Helsingin kaupungin peruskouluissa

Koulu täsmentää muiden lukuvuoden aikana annettavien todistusten ja arviointien ajankohdat ja tiedottamisen muodot.

Jätkäsaaren peruskoulussa arviointi on yhteisöllinen ja jatkuva prosessi. Tärkeintä on selkeä tavoitteiden asettelu, johon kaikki arviointi pohjautuu. Arvioinnin tavoite on aina palvella oppijan oppimista ja auttaa häntä löytämään omia vahvuuksiaan ja antaa keinoja toimia sinnikkäästi ja ahkerasti tavoitteidensa suuntaisesti. Osaamista on aina mahdollista näyttää monin tavoin. Oppimisprosessi tehdään näkyväksi esimerkiksi portfolion avulla. Oppilas saa palautetta jokaisen ilmiöjakson päätteeksi ja arvioi myös omaa työskentelyään. Ilmiöjaksoissa arviointi liittyy vahvasti laaja-alaisiin oppimiskokonaisuuksiin ja työskentelytaitoihin. Välitön päivittäinen palaute ja ohjaus ovat oleellinen osa arviointiprosessia.

Oppimiskeskustelu käydään huoltajien ja oppilaan kanssa marras-tammikuun aikana. Oppimiskeskustelu liittyy erityisesti työskentelytaitoihin ja vahvuuspedagogiikkaan. Sen rooli on oppimista ja työskentelytaitoja edistävä.

Lukuvuoden lopussa annetaan lukuvuositolidistus, joka on vuosiluokilla 1-3 sanallinen ja vuosiluokilla 4-9 numeerinen. Kaikkien oppilaiden väliarviointia tukee oppimiskeskustelu, jonka lisäksi vuosiluokilla 6-9 on numeerinen välitodistus. Väliarviointitolidistus annetaan toisen jakson päätteeksi eli ennen joululomaa.

Jätkäsaaren peruskoulussa oppilaat saavat lukuvuositolidistuksen kouluvuoden päätteeksi. Todistus on sanallinen vuosiluokilla 1-3 ja numeerinen vuosiluokilla 4-9. Kaikilla vuosiluokilla portfolio tukee oppilaan arviointia. Oppilas saa päättötodistuksen 9. luokan lopussa. Käyttäytymisen arviointi on sanallista ja lukuvuositolidistuksen liitteenä vuosiluokilla 1-3. Vuosiluokilla 4-9 käyttäytymisen arviointi on numeerista. Itsearviointi on lukuvuositolidistuksen liitteenä kaikilla vuosiluokilla. Valinnaisaineiden arviointi täydentää taito- ja taideaineiden osalta kyseisen oppiaineen arviointia.

Jätkäsaaren peruskoulun tiimiopettajamalli tuottaa arviointiin liittyvää keskustelua ja yhtenäistää arvioinnin kriteeristöjä. Aina ennen arvioinnin keskeisiä kohtia opettajille varataan aikaa yhteiseen keskusteluun arvioinnin kriteereihin ja käytänteisiin liittyen.